

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Національний університет цивільного захисту України

З В Д А П О Б І Г Т И Р Я Т У В А Т И О П О М О Г Т И

Матеріали міжнародної науково-практичної
конференції молодих учених
«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»

ХАРКІВ 2024

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2024

УДК 614.8

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Харків: НУЦЗУ, 2024. 558 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів закладів вищої освіти України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

ГВОЗДЬ

Віктор

т.в.о. ректора Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, професор, Заслужений працівник цивільного захисту України

Заступник голови:

АНДРОНОВ

Володимир

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор технічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України

Члени оргкомітету:

DIMITAR

Georgiev

Head of Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction University of National and World Economy, Doctor of Science, Professor (Republic of Bulgaria)

САЄНКО

Сергій

начальник відділу газостатичних та плазмових технологій Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут», доктор технічних наук, старший науковий співробітник

KRONIN

Maykl

Professor of the Department of Social Work at Monmouth University, International Instructor of Psychological Assistance in Emergency Situations of the American Red Cross (USA)

МАНДИЧ

Олександра

голова ради молодих вчених при харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

SILOVS

Marek

Deputy Head of the College of Fire Safety and Civil Protection of Latvia (Republic of Latvia)

ДАДАШОВ

Ільгар

Академія МНС Азербайджанської Республіки, доктор технічних наук, доцент (Азербайджанська Республіка)

TIKHONENKOV

Igor

Department of Chemistry, Ben Gurion University of the Negev, Be'er Sheva, PhD (Israel)

Шановні колеги!

Вітаю з відкриттям Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту».

Цього року мені вперше випала нагода привітати від імені наукових та науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України учасників наукового форуму, який вже 28 рік поспіль проводиться в стінах нашого закладу вищої освіти.

Наближеність східних кордонів держави і, зокрема, м. Харкова до лінії бойових дій, зумовила підвищення навантаження на рятувальні підрозділи та розширення різноманіття надзвичайних ситуацій. Перед підрозділами ДСНС в умовах сьогодення стоять складні та багатогранні завдання, пов'язані, на жаль, з великим ризиком для життя. Докладаючи максимум зусиль, рятувальники не словом, а справою доводять, що людське життя є найвищою цінністю, особливо в час, коли агресор нещадно нищить усе.

Наш захід безсумнівно відповідає викликам часу. Аспекти, які пропонуються до обговорення в ході роботи конференції, є актуальними, значущими і традиційно розглядаються під девізом «Запобігти. Врятувати. Допомогти».

Впевнений, що даний науково-комунікативний захід зробить вагомий внесок у розвиток пріоритетної для України рятувальної справи.

Вже традиційними стали доповіді, присвячені питанням цивільного захисту, запобіганню та моніторингу надзвичайних ситуацій, застосуванню аварійно-рятувальної техніки, тактиці реагування на надзвичайні ситуації, питанням екстремальної та кризової психології, порятунку людей та матеріальних цінностей, використанню інформаційних технологій та аспектів державного управління, адже багатьох надзвичайних ситуацій можна було б уникнути або зменшити їх наслідки, маючи на озброєнні сучасні методи та засоби для протидії.

Приємно відзначити участь у конференції та всебічну підтримку наших колег – молодих науковців Республік Словаччини, Чехії, Нігерії, а також, Ізраїлю та Швеції. Деякі з молодих науковців лише починають робити кроки у світ науки, інші – вже протягом кількох років плідно провадять наукові дослідження в рамках роботи наукового товариства нашого університету та інших ЗВО України та світу. Їх інтерес до проблем цивільного захисту свідчить про важливість та актуальність питань, які планується обговорити та вирішити на цій платформі.

Бажаю всім учасникам Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту» міцного здоров'я, родинного затишку, творчої наснаги, успіхів у науковій та професійній діяльності. Нових Вам відкриттів, неперевершених звершень задля добробуту українського народу, в ім'я процвітання України.

Разом до Перемоги! Слава Україні!

Т.в.о. ректора
Національного університету
цивільного захисту України

Віктор ГВОЗДЬ

ВАЖЛИВІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ З ПІРОТЕХНІКАМИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Платонов В.М., PhD, НУЦЗУ

З початку широкомасштабного вторгнення військ РФ на територію України весь особовий склад Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) почав виконувати свою роботу в умовах воєнного стану. Діяльність піротехніків значно розширилася, якщо до війни в більшості випадків вони залучалися до вилучення та знешкодження вибухонебезпечних предметів (ВНП) часів Другої світової війни, то сьогодні піротехнікам доводиться працювати з сучасними видами ВНП та їх надвеликою кількістю. За визначенням експертів з гуманітарного розмінування та керівництва ДСНС є самою замінованою країною в світі, за підрахунками, мінами та ВНП забруднено територію що становить 170 тисяч квадратних кілометрів. Для того щоб очистити таку площу від мін потрібно більше ста років і залучення великої кількості фахівців з гуманітарного розмінування.

На сьогодні до лав піротехнічних підрозділів залучено приблизно 1500 осіб і планується подальше розширення штату до 3000 осіб, з метою забезпечення швидкого очищення деокупованих територій. Окрім питання перегляду штатної структури підрозділів постає питання психологічного забезпечення діяльності, що відображається не лише в професійно-психологічному відборі, а і психологічному супроводі фахівців.

Виконання діяльності зі знешкодження ВНП потребує від піротехніка розвинутих психофізіологічних та індивідуально-психологічних якостей. Психофізіологічні якості для фахівця з розмінування є базовими та надважливими для виконання піротехнічних робіт. Точність, обережність рухів, добре розвинута дрібна моторика, високий рівень тривалості працездатності, чіткість та усвідомлення дій тілом дозволяють не допустити зайвих дій, що може призвести до помилок, що коштують життя піротехніку. Не менш важливим є збереження емоційного стану, від якого залежить можливість контролювати відчуття тривоги, страху, паніки, що в свою чергу впливає на психофізіологічні процеси [2].

Для того, щоб зберігати ці функції в нормі, піротехнікам потрібно дотримувати режиму праці та відпочинку. Зі сторони психологів є потреба в проведенні регулярних занять та тренінгів з метою навчання методів саморегуляції емоційного стану та методам психологічного розвантаження [1].

Таким чином, психологічний супровід діяльності піротехніків ДСНС є важливим для збереження їх ефективної діяльності та зменшення втрат серед особового складу. Своєчасне проведення психологічних заходів дозволить мінімізувати вплив стресорів на психоемоційний стан фахівців з розмінування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення професійної діяльності в звичайних та екстремальних умовах. Київ: Ніка-Центр, 2006. 580 с.
2. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я: Навчальний посібник. М.С. Корольчук, В. М. Крайнюк, А. Ф. Косенко, Т. І. Кочергіна. За заг. ред. Корольчука М. С. К.: «ІНКОС», 2002. 272 с.

<i>Мельник А.І., НУЦЗУ</i> Психологічне благополуччя особистості та його соціально-психологічні умови.....	340
<i>Мікіртичьян А.А., НУЦЗУ</i> Соціально-психологічні умови психологічного благополуччя людини в умовах військових конфліктів.....	341
<i>Мірошніченко В.О., Гончаров А.О., НУЦЗУ</i> Запозичення з англійської мови в галузі термінології у сфері пожежної безпеки.....	342
<i>Момот М.А., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ</i> Психологічна декомпресія військовослужбовців.....	343
<i>Найпак К.І., НУЦЗУ</i> Проблеми прогнозування психогенних втрат в умовах війни.....	344
<i>Омельченко Є.В., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ</i> Психологічні чинники суїцидальної поведінки військовослужбовців.....	345
<i>Осипенко К.Ю., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ</i> Розробка та впровадження психологічних підходів для підтримки внутрішньо переміщених осіб.....	346
<i>Павленко В.О., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ</i> Психологічні чинники професійних деструкцій фахівців водозахисних підрозділів ДСНС.....	347
<i>Павлюк Д.І., НУЦЗУ</i> Основні варіанти виконання вправ на навчальному елементі конструкції будинку.....	348
<i>Палига Є.А., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ</i> Формування саногенного мислення як стресодолаючої поведінки у працівників ДСНС.....	349
<i>Пихтін М.А., НУЦЗУ</i> Навчальний елемент конструкції будинку для підготовки пожежних – рятувальників до дій за призначенням.....	350
<i>Платонов В.М., НУЦЗУ</i> Важливість психологічної роботи з піротехніками державної служби України з надзвичайних ситуацій.....	351
<i>Подорожний О.С., НУЦЗУ</i> Особливості копінг-стратегій у офісних працівників іт-компаній схильних до прокрастинації.....	352
<i>Полов'ян А.В., НУЦЗУ</i> Українська наукова термінологія у професійному спілкуванні.....	353
<i>Помазан Д.В., НУЦЗУ</i> Іншомовні запозичення в українській термінології цивільного захисту.....	354
<i>Радченко Г.М., НУЦЗУ</i> Проблема впливу надзвичайних ситуацій на людину.....	355
<i>Ріка Ю.С., НУЦЗУ</i> Сучасна роль жінки у збройних силах України: як подолати стереотипи.....	356
<i>Рубан А.А., НУЦЗУ</i> Методика навчання з техніки «човникового бігу».....	357
<i>Руденко Я.С., НУЦЗУ</i> Ефективна копінг-поведінка в подоланні негативних психічних станів рятувальників на початку війни.....	358
<i>Савицька Л.В., НУЦЗУ</i> Проблема соціально-психологічної реабілітації і реадптації комбатантів із посттравматичним стресовим розладом.....	359
<i>Сайдалімова Н.А., НУЦЗУ</i> Реабілітація військовослужбовців після поранень технікою тейпування.....	361
<i>Сайко А.М., НУЦЗУ</i> Професіоналізми в усному мовленні фахівців галузі цивільного захисту.....	362
<i>Салогор М.М., ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ</i> Психологічні наслідки професійної діяльності пожежних-рятувальників в умовах воєнного стану.....	363
<i>Сальнікова Т.В., НУЦЗУ</i> Психологічний супровід підрозділів ДСНС в умовах збройної агресії.....	364
<i>Сергієнко І.В., НУЦЗУ</i> Емоційне вигорання серед працівників ДСНС в умовах війни.....	365
<i>Скляр Н.В., НУЦЗУ</i> Вікова динаміка природного розвитку витривалості.....	366
<i>Склярова А.О., НУЦЗУ</i> Проблеми соціалізації людини у сучасному світі.....	367
<i>Старков М.А., Шевченко Я.О., НУЦЗУ</i> Суржик у професійному мовленні піротехніків.....	368
<i>Стеценко А.Д., НУЦЗУ</i> Особливості відповідальності майбутніх працівників ДСНС.....	369